

AEC

Australian Electoral Commission

Croatian/Hrvatski

Vaš glas je važan: vodič kroz postupak upisa na birački popis i glasovanje

U Australiji, pravo glasovanja na izborima jedna je od privilegija života u demokratskom društvu: imate pravo sudjelovati u izboru kandidata koji će vas predstavljati u saveznoj, državnoj/teritorijalnoj vladi i na razini mjesnih vlada.

Australski državljani glasuju i na referendumima, na kojima mogu prihvatiti ili odbiti prijedloge izmjena i dopuna Australskog ustava, tj. grupe osnovnih pravila u skladu s kojima se naša zemlja vodi. Australski ustav moguće je mijenjati jedino ovim postupkom.

Svi australski državljani koji su napunili 18 godina, po zakonu su obvezni upisati se na popis birača i glasovati.

Koja je naša uloga?

Australska izborna komisija (Australian Electoral Commission-AEC) odgovorna je za održavanje **Savezne izborne liste** i provođenje **saveznih izbora, dopunskih izbora i referenduma**.

Upis

Da biste mogli glasovati, trebate se upisati na popis birača: to je popis svih državljana koji imaju pravo glasovati i koji su uknjiženi kao birači na australskim izborima i referendumima.

Mogu li se upisati na popis birača?

Prema zakonu, obvezni ste upisati se na popis birača ako:

- ste napunili 18 godina
- ste australski državljanin
- živite na svojoj sadašnjoj adresi najmanje mjesec dana.

Ako imate 16 ili 17 godina, možete se upisati na popis birača već sada, što znači da ćete biti spremni glasovati kada napunite 18 godina.

Kako se mogu upisati na birački popis?

Upisati se možete na adresi: www.aec.gov.au – a to je jednostavno i brzo.

Također, možete posjetiti jedan od izbornih ureda, australskih poštanskih ureda, australskih poreznih ureda, Centrelink ili Medicare korisničkih centara i tražiti upisni obrazac.

Nakon što se upišete, Australska izborna komisija će dodati vaše ime popisu birača i poslati vam potvrdu o primitku vaših upisnih podataka.

Zašto se upisujem?

Upisujete se da biste mogli glasovati na **saveznim, državnim/teritorijalnim ili mjesnim izborima** i referendumima.

Ne znam nalazim li se na popisu.

To možete provjeriti na adresi: www.aec.gov.au/check ili ako nas nazovete na broj 13 23 26.

Ako promijenim ime/prezime ili adresu, što trebam učiniti?

Svaki puta kada se preselite ili promijenite ime ili prezime, morate obnoviti svoje biračke podatke. To je jednostavno: možete ih obnoviti na adresi: www.aec.gov.au

Ako to ne učinite, vaše će ime možda biti uklonjeno sa biračkog popisa i možda nećete moći glasovati na nadolazećim izborima.

Što trebam učiniti ako u vrijeme izbora budem izvan Australije?

Ukoliko namjeravate živjeti ili raditi izvan Australije, o tome morate obavijestiti Australsku izbornu komisiju. Ako to ne učinite, vaše ime će možda biti uklonjeno sa biračkog popisa.

Mogu li s upisom čekati sve do izbora?

Izbori za saveznu, državnu/teritorijalnu i mjesnu vladu održavaju se u različito vrijeme, pa je stoga važno da ste upisani na birački popis i da redovito obnavljate svoje podatke, kako biste mogli glasovati.

Glasovanje

Savezni izbori održavaju se najmanje jednom svake tri godine, a dan izbora je uvijek subota. Kada i gdje ćete glasovati, ovisit će o tome gdje ćete se nalaziti na dan izbora.

Prije izbornog dana

Ukoliko se na dan izbora nećete nalaziti u svojoj izbornoj jedinici ili ne možete doći do glasačkog centra, možete glasovati prije izbora, osobno ili poštanskim putem.

- **Centri za prijevremeno glasovanje** otvaraju se nekoliko tjedana prije dana izbora. Njihove lokacije i vrijeme otvaranja naći ćete na adresi: www.aec.gov.au
- **Da biste mogli glasovati poštanskim putem**, morate najprije uložiti molbu preko interneta ili podići zamolbeni obrazac u bilo kojem uredu Australске poštanske službe ili uredu Australске izborne komisije. Komisija će vam nakon konačnog utvrđivanja liste izbornih kandidata poslati vaše izborne listiće.

Na dan izbora

Možete glasovati u bilo kojem glasačkom centru na prostoru svoje države ili teritorija. Glasački centri otvaraju se točno u 8.00, a zatvaraju u 18.00 sati.

Ako se na dan izbora budete nalazili u drugoj državi ili teritoriju i ukoliko niste glasovali ranije, morat ćete glasovati u jednom od međudržavnih glasačkih centara.

Popis glasačkih centara i međudržavnih glasačkih centara biti će vam dostupan na adresi: www.aec.gov.au

Vaš glas je važan

Na saveznim izborima, glasujete za osobe koje će vas predstavljati u dva doma Australskog parlamenta: predstavničkog doma i senata. Dobit ćete dvije vrste glasačkih listića –

- zeleni listić za izbor predstavnika vašeg mjesnog područja (tj. biračkog tijela) u predstavničkom domu i
- bijeli listić za izbor predstavnika vaše države ili teritorija u senatu.

The image shows two sample ballot papers. The left one is a green ballot for a local division, with instructions to number boxes 1 to 6 in order of choice. The right one is a white ballot for a state election of 6 senators, with instructions to vote in one of two ways: above the line or below the line. Both ballots include a 'SAMPLE' watermark.

Upute o tome kako glasovati, tiskane su na glasačkim listićima. Ako pogriješite ili niste sigurni što učiniti, zamolite službenog izbornog djelatnika za pomoć.

Nakon što se u 18.00 sati glasovanje završi, Australška izborna komisija počinje prebrojavati glasove. Za najnovije informacije i službene rezultate, posjetite:

www.aec.gov.au

Želite saznati više?

Posjetite www.aec.gov.au da biste saznali više o tome kako glasovati (možete također i vježbati glasovati) i kako izborni sustav djeluje.

Ova brošura na krupnom tisku i u e-text obliku, dostupna vam je na adresi: www.aec.gov.au

Prijevide ove brošure naći ćete na internet stranici: www.aec.gov.au/translated

Za opće informacije na svom jeziku o upisu na birački popis, glasovanju i izborima, nazovite broj: 1300 720 136. Ako ste gluhi ili imate oštećenje sluha ili govora, kontaktirajte nas putem Nacionalne relejne službe:

- TTY korisnici mogu nazvati broj 133 677 i zamoliti za vezu sa brojem 13 23 26
- Korisnici telefona "govori i slušaj" mogu nazvati broj 1300 555 727 i zamoliti za vezu sa brojem 13 23 26
- Korisnici internetskih relejnih usluga mogu se povezati na NRS i zamoliti za vezu sa brojem 13 23 26.

